

Το κτήριο στο χώρο

Το νέο Αρχαιολογικό Μουσείο της Πάτρας έχει χτιστεί σε οικόπεδο έκτασης 28.000 τ.μ. που παραχωρήθηκε στο ΥΠΠΟ από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου. Η αρχιτεκτονική μελέτη ανατέθηκε έπειτα από διεθνή αρχιτεκτονικό διαγωνισμό στον αρχιτέκτονα Θεοφάνη Μπομποτόπ. Η σύμβαση του έργου υπογράφηκε στις 29/11/2004 με προϋπολογισμό 20 εκατ. ευρώ περίπου, ενώ ο τελικός προϋπολογισμός ανήλθε στα 21,5 εκατ. ευρώ. Το κτήριο συντίθεται από δύο κυρίως όγκους, που συνδέονται μέσω ενός ελλειψοειδούς «θόλου». Διαθέτει τέσσερις αίθουσες εκθέσεων, ένα αμφιθέατρο, την αίθουσα εκπαιδευτικών προγραμμάτων και την αίθουσα πολυμέσων, κοινόχρηστους χώρους και τα γραφεία που φιλοξενούνται στον α' όροφο. Ο θόλος που είναι καλυμμένος από φύλλα τιτανίου σηματοδοτεί έντονα το κτήριο, ενώ οι παραλληλεπίπεδοι όγκοι αποτελούν σε ένα βαθμό τα επίπεδα προβολής του ελλειψοειδούς.

Το Αρχαιολογικό Μουσείο της Πάτρας, το νέο κόσμημα της πόλης

Βίοι και πολιτείες στην αρχαία Αχαΐα

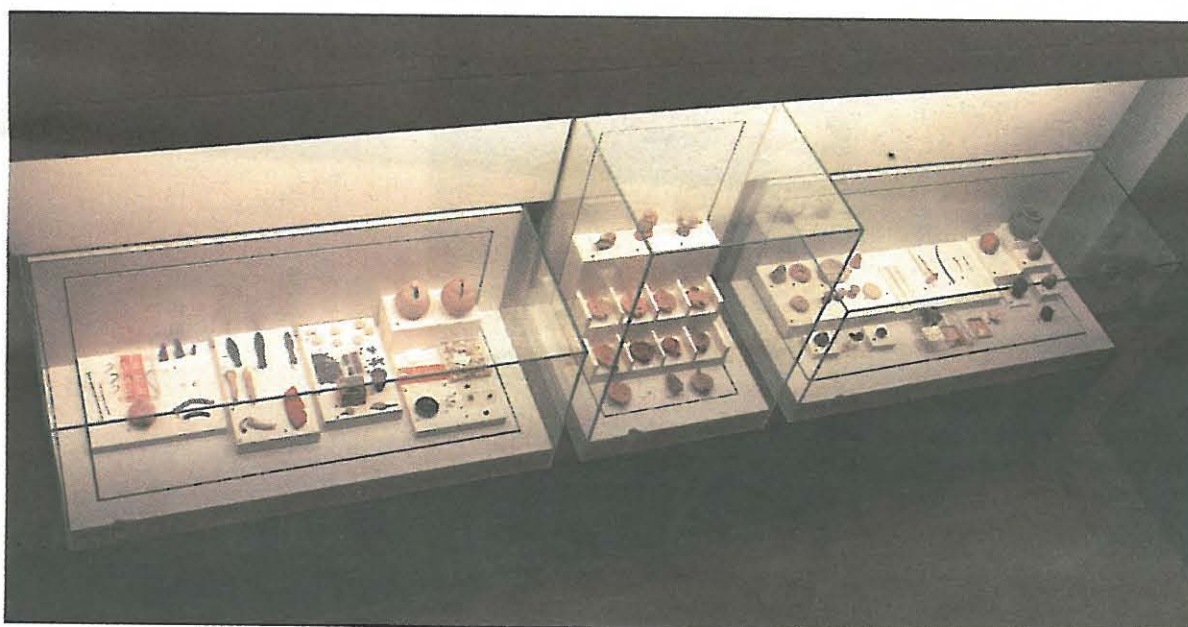
Εναν περίπατο στο παρελθόν αρχίζοντας από τα Μυκηναικά χρόνια και φθάνοντας στις απαρχές της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας έχουν την ευκαιρία να κάνουν όσοι από το περασμένο Σάββατο 25 Ιουλίου επισκεφθούν το νέο Αρχαιολογικό Μουσείο της Πάτρας.

[ΤΗΣ ΓΩΓΩΣ ΚΑΡΑΛΗ]

Το νέο Αρχαιολογικό Μουσείο καλύπτει έκταση 8.000 τετραγωνικών μέτρων στεγασμένου χώρου, έχει χτιστεί στη βόρεια είσοδο της πόλης (από την πλευρά των Αθηνών), σε οικόπεδο έκτασης 28.000 τ.μ. επί της νέας εθνικής οδού Αθηνών - Πατρών και είναι το δεύτερο μεγαλύτερο Μουσείο της χώρας μετά το νεότευκτο Μουσείο της Ακρόπολης.

Η μουσειογραφική μελέτη διαμορφώνει μια σχέση μεταξύ του επισκέπτη και των εκθεμάτων ώστε να ανασυνθέσει το ιστορικό παρελθόν της πόλης της Πάτρας, από την προϊστορική εποχή έως τους ύστερους ρωμαϊκούς χρόνους.

Ο επισκέπτης περνώντας από την μία αίθουσα στην άλλη μπορεί να φανταστεί πως λειτουργούσαν τόσο στο δημόσιο όσο και τον ιδιωτικό τους βίο οι κάτοικοι της Πάτρας και της Δυτικής Αχαΐας. Περνά από τα δημόσια κτίρια, εξετάζει το εμπόριο, τον πόλεμο, τη θρησκεία, την ψυχαγωγία, την κοινωνική και διοικητική οργάνωση της αρχαίας Πάτρας, εισχωρεί στην προσωπική ζωή των κατοίκων της, αποτυπώνοντας στιγμές από τη διαβίωσή τους, τις καθημερινές τους ασχολίες, τα σπιτικά που κατοικούν, τα έπιπλα, τα χρηστικά σκεύη, τα είδη καλλωπισμού, τα αρχιτεκτονικά και τα διακοσμητικά στοιχεία που συνθέτουν τη ζωή τους.

Αποψη από την αίθουσα ιδιωτικού βίου.

Τέλος, τα ταφικά έθιμα, οι διαφορετικοί τύποι τάφων και όλα όσα συνθέτουν την εθιμοτυπία των διαφόρων εποχών σε σχέση με το θάνατο, κάνουν κατανοητή τη σχέση θανάτου και ζωής στην αρχαιότητα, ενώ αναδεικνύεται πόσο πολύ υπολόγιζαν και σέβονταν τόσο το θάνατο όσο και τα επέκεινα οι αρχαίοι της Πάτρας.

Ο περιβάλλων χώρος του Μουσεί-

Αγγείο της μυκηναικής εποχής (επάνω) και αλαβάστρινο αγγείο ρωμαϊκής περιόδου (δεξιά).

ου, 20 περίπου στρεμμάτων, στο μεγαλύτερο μέρος του έχει διαμορφωθεί ως χώρος πρασίνου και μελλοντικά προβλέπεται σε αυτόν να φιλοξενηθούν διάφορες εκθέσεις αρχαίων αντικειμένων που δεν έχουν συμπεριληφθεί στις εκθέσεις που αναπτύσσονται στο εσωτερικό κέλυφος του Μουσείου. Η δεξαμενή των 500 τ.μ. που περιβάλλει το «θόλο» καταδεικνύει τη σχέση της πόλης με το υγρό στοιχείο, ενώ ο υπόλοιπος περιβάλλων χώρος έχει διαμορφωθεί για την εξυπηρέτηση ευρύτερων δράσεων πολιτισμού.

Τα αντικείμενα που παρουσιάζονται καλύπτουν τις τρεις διαφορετικές αίθουσες και αναδεικνύουν τις τρεις φάσεις της ζωής ενός ανθρώπου: τον ιδιωτικό του βίο, το δημόσιο, το θάνατο και την ταφή του. Παράλληλα υπάρχει μία τέταρτη αίθουσα στην οποία θα φιλοξενοούνται περιοδικές εκθέσεις αρχής γενόμενης με αυτήν που έχει θέμα «Φυτά και Πολιτισμός στην Ιστορία της Ευρώπης» που θα παραμείνει στο Μουσείο έως τα τέλη του Νοεμβρίου, παρουσιάζει δε τη

χρησιμότητα των φυτών και των δέντρων στην καθημερινή ζωή κατά την αρχαιότητα.

Η αίθουσα ιδιωτικού βίου

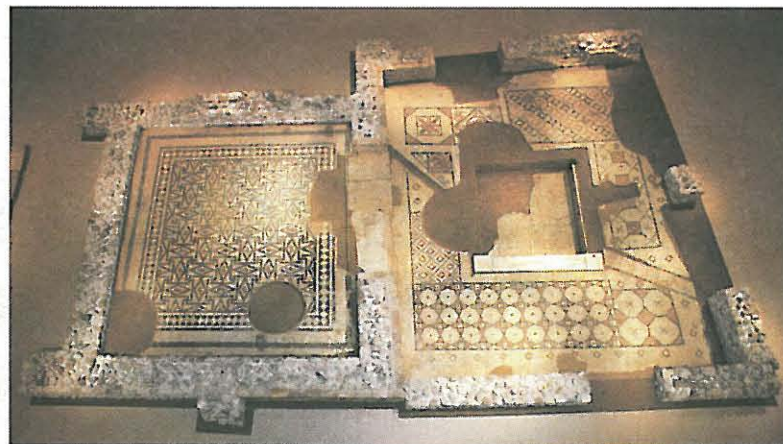
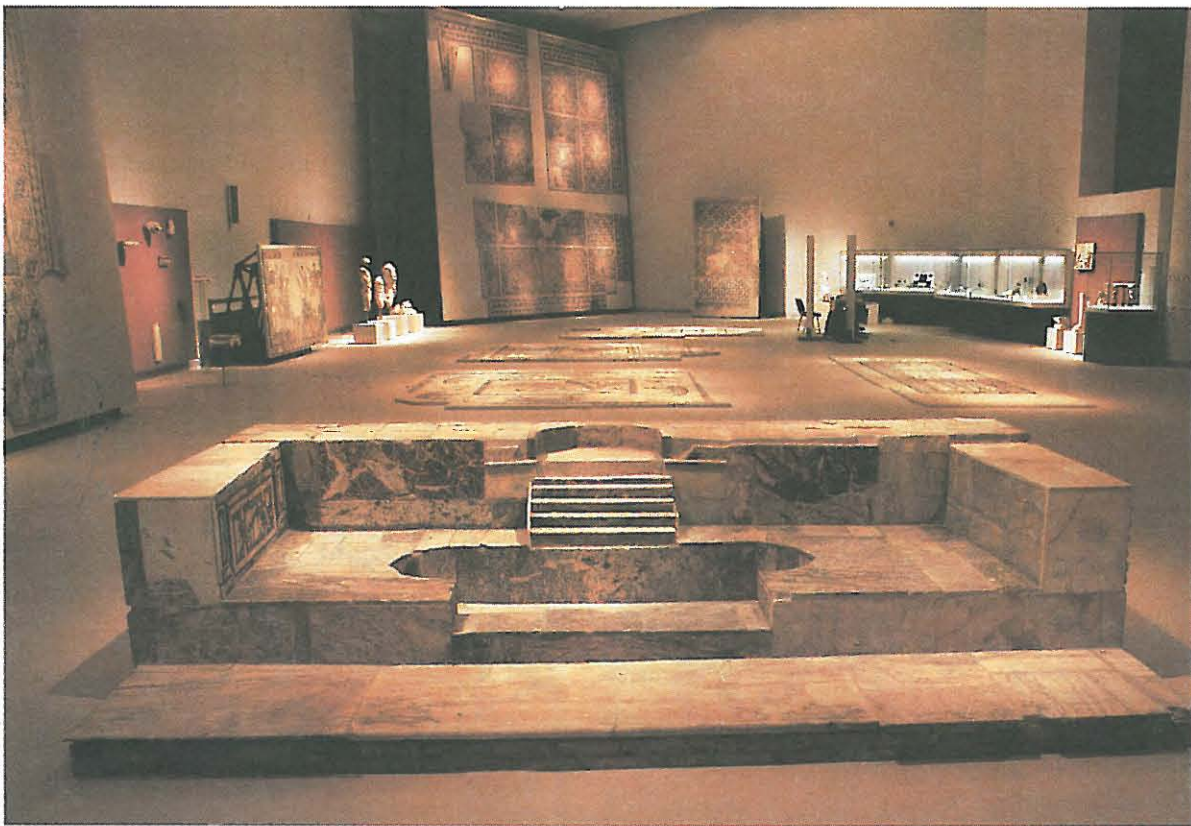
Στην αίθουσα αυτή παρουσιάζονται σε διάφορες θεματικές ενότητες όσα έχουν σχέση με τον ιδιωτικό βίο, την καθημερινή ζωή και τις ασχολίες των κατοίκων από τα προϊστορικά χρόνια έως το τέλος των αρχαίων χρόνων.

Μέσα από τα εκθέματα της αίθουσας αναδεικνύεται η Μυκηναική περίοδος της Πάτρας και της δυτικής Αχαΐας, που αποτελούν μάλλον ανεξερεύνητες πτυχές της Ελληνικής Προϊστορίας ακόμα και για τους αρχαιολόγους.

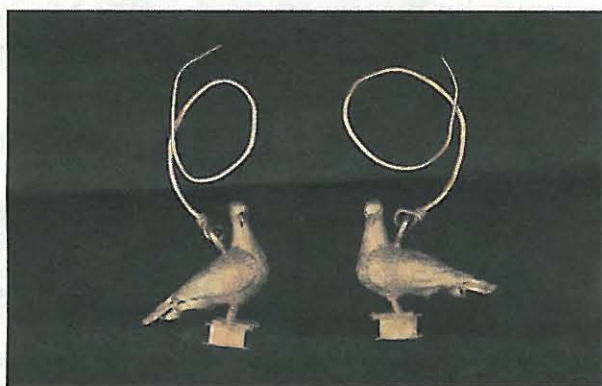
«Όλες οι ενδείξεις μας οδηγούν στο συμπέρασμα πως ο Μυκηναικός Πολιτισμός διατηρήθηκε στην Πάτρα και τη Δυτική Αχαΐα αρκετά χρόνια μετά την κατάρρευση του βασιλείου των Ατρείδων στην Αργολίδα και ότι μάλιστα ήταν στην περιοχή εδώ της Δυτικής Αχαΐας που έσβησε ο Μυκηναικός Πολιτισμός κατά την Υπομυκηναική Περίοδο ή σκοτεινά χρόνια όπως ονομάζονται, πριν από την έναρξη της Πρωτογεωμετρικής Περιόδου» τόνισε στη «Ν» ο αρχαιολόγος Γιάννης Μόσχος, υπεύθυνος της Μουσειολογικής Εκθεσης.

Τα σημαντικότερα από τα εκθέματα αυτής της αίθουσας ιδιωτικού βίου είναι:

- Τα αγγεία και χρηστικά αντικείμενα της Μυκηναικής Περιόδου. Τα έργα προέρχονται είτε από τοπικά εργαστήρια με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που τα κάνουν μοναδικά είτε είναι επηρεασμένα από την Ιταλία, περιοχή με την οποία οι Μυκηναικοί της Πάτρας είχαν αναπτύξει πολλές σχέσεις.
- Η αναπαράσταση δύο δωματίων ρωμαϊκής αγροικίας από προάστιο της Πάτρας.
- Η αναπαράσταση δύο δωματίων με ψηφιδωτά δάπεδα από πλούσια ρωμαϊκή οικία της αρχαίας Πάτρας.
- Τα δεκατέσσερα ψηφιδωτά δάπε-

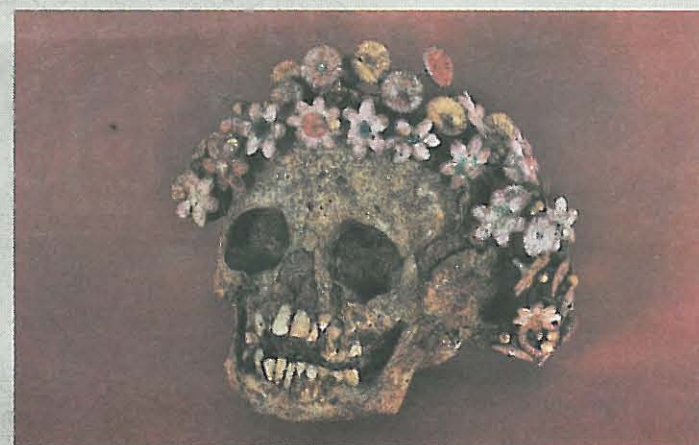

Αριστερά, αναπαράσταση δωματίων με ψηφιδωτά δάπεδα από ρωμαϊκή οικία της αρχαίας Πάτρας, επάνω δάπεδα οικίας επίσης της ρωμαϊκής περιόδου και δεξιά χαρακτηριστικό ρωμαϊκό μωσαϊκό που βρέθηκε σε τυχαία ανασκαφή το 2006.

Αριστερά, χρυσό γυναικείο περιδέραιο που κλείνει με δύο κεφαλές λεόντων. Επάνω, χρυσά σκουλαρίκια από την νεκρόπολη - τα περιστέρια και ο πήγασος συμβόλιζαν την ψυχή και τα χρησιμοποιούσαν οι Μυκηναίοι. Κάτω, ταφικό στολίδι από λεπτό χρυσό 24 καρατίων.

Η Αίθουσα της Νεκρόπολης

Από το ελληνιστικό νεκροταφείο. Το κρανίο μικρού κοριτσιού, στολισμένο με το στεφάνι του γάμου για να το συνοδεύει στο αιώνιο ταξίδι.

Η Αίθουσα της Νεκρόπολης, θεωρείται μοναδική για ελληνικό Μουσείο γιατί ο επισκέπτης παρακολουθεί την εξέλιξη της ταφικής αρχιτεκτονικής και των ταφικών εθίμων από την Προϊστορική Περίοδο έως τη Ρωμαϊκή, μέσω εκθεμάτων αλλά κυρίως μέσω της ανακατασκευής διαφόρων τύπων τάφων.

Συγκεκριμένα, έχουν ανακατασκευαστεί: ένας μυκηναϊκός λαξευτός τάφος στις πραγματικές του διαστάσεις, ο οποίος φιλοξενεί το ταφικό στρώμα με τους σκελετούς και τα κτερίσματα. Από τη Μυκηναϊκή περίοδο έχει επίσης ανακατασκευαστεί ένας κτιστός θαλαμοειδής τάφος ενώ δίνονται πληροφορίες για όλα τα είδη τάφων της περιόδου και τα ταφικά έθιμα στην Αχαΐα. Ο επισκέπτης προσεγγίζει επίσης άμεσα τους τάφους και τα ταφικά έθιμα της ιστορικής περιόδου καθώς στην έκθεση έχουν μεταφερθεί ένας ταφικός πίθος, που έχει τοποθετηθεί όπως ακριβώς βρέθηκε, ένας κεραμοσκεπής τάφος με δύο σκελετούς και τέσσερις σαρκοφάγοι, μερικές από τις οποίες με ανάγλυφες παραστάσεις, που προέρχονταν από πλούσιες Ρωμαϊκές οικίες. Έχει επίσης ανακατασκευαστεί ένας ρωμαϊκός κιβωτιόσχημος τάφος. Προσεγγίζεται με παραστατικό τρόπο το θέμα της καύσης των νεκρών στην αρχαιότητα και στην Πάτρα ειδικότερα και έχει μεταφερθεί και ανακατασκευαστεί στο χώρο της έκθεσης ένα μεγάλο μνημείο της ρωμαϊκής περιόδου. Εκτός από το πλούσιο εποπτικό υλικό, στην αίθουσα της Νεκρόπολης υπάρχει ειδικά διαμορφωμένος χώρος στον οποίο ο επισκέπτης μπορεί να ενημερωθεί μέσω ειδικής προβολής για τα αρχαία νεκροταφεία της δυτικής Αχαΐας, τους τάφους, τα ταφικά έθιμα και για την εξέλιξη των δοξασιών γύρω από το θάνατο και τα συναφή.

δα, που συνολικά ξεπερνούν τα 300 τ.μ. και προέρχονται από ιδιωτικές αστικές κατοικίες της ρωμαϊκής Πάτρας και αποτελούν τμήμα μιας μεγάλης σε αριθμό και ποικιλία συλλογής ψηφιδωτών δαπέδων, από τις μεγαλύτερες στην Ελλάδα. Μέρος αυτών των ψηφιδωτών έχει τοποθετηθεί σε όρθια θέση και επάνω σε πρωτότυπες κατασκευές, ειδικά μελετημένες για την περίπτωση σεισμού.

- Τα γυάλινα αγγεία.
- Τα γλυπτά έργα που κοσμούσαν ρωμαϊκές βίλες της Πάτρας, από τα οποία ξεχωρίζει άγαλμα Σατύρου με δορά πάνθηρα, ρωμαϊκό αντίγραφο έργου του Πραξιτέλη.

Ολοκληρωμένο στο τέλος του χρόνου

Σε αυτή την πρώτη φάση λειτουργίας του νέου Αρχαιολογικού Μουσείου των Πατρών θα είναι διαθέσιμη για χρήση από το απόγευμα της Παρασκευής η αίθουσα πολυμέσων, όπου ο επισκέπτης θα έχει πρόσβαση μέσω ηλεκτρονικών υπολογιστών σε πληροφορίες που αφορούν στα εκθέματα του Μουσείου, στους χώρους αρχαιολογικού ενδιαφέροντος της περιοχής της δυτικής Αχαΐας από όπου προέρχονται τα εκθέματα, σε

εκπαιδευτικό υλικό που θα απευθύνεται στους μικρούς επισκέπτες του Μουσείου κ.ά., αλλά και η αίθουσα εκπαιδευτικών προγραμμάτων, στην οποία υπάρχει προσωρινά έκθεση και εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τα αρχαία μουσικά όργανα και τη μουσική στην αρχαιότητα.

Όπως σημείωσε ο Νίκος Μουρτζάς, Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής του Μουσείου «μέχρι το τέλος του χρόνου θα είναι έτοιμη και η τρίτη μεγάλη αίθουσα, που θα αναφέρεται στο δημόσιο βίο των Πατρών και θα περιλαμβάνει ναούς, χώρους παραμονής και συζήτησης, μεγάλη συλλογή νομισμάτων - καθώς η Πάτρα στην διάρκεια της Ρωμαϊκής περιόδου είχε δικαίωμα να κόβει τα δικά της νομίσματα και κάποια από αυτά τα είχε αφιερώσει στη βασίλισσα Κλεοπάτρα της Αιγύπτου, που παρέμεινε στην Πάτρα μαζί με τον Αντώνιο αρκετούς μήνες πριν τη ναυμαχία στο Ακτιο».

Μέχρι το τέλος του χρόνου οπότε θα έχει συμπληρωθεί το Μουσείο με την έκθεση του δημόσιου βίου η είσοδος για όλους είναι ελεύθερη και θα είναι ανοικτή τις ημέρες και ώρες όλων των Μουσείων της χώρας.

[SID: 3882832]

